

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-17P/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223201991
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7223201991.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Janou Macalovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. V., W.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, dieťa rodičov: Y. V., W.. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, V., právne zast. Mgr. Štefanom Jakabom, advokátom so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova 7 a N. C., W.. XX.XX.XXXX, bytom T. Ž.X. L. X, V. v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

I. Z v e r u j e mal. L. V., W.. X.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca s právom oboch rodičov maloletú zastupovať v bežných veciach.

II. O b m e d z u j e matke právo spravovať majetok dieťaťa v celom rozsahu.

III. O b m e d z u j e matke právo zastupovať maloleté dieťa v rozsahu zastupovania pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a pri úkonoch súvisiacich s návštevou školského zariadenia.

IV. Matku z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. L. výživným vo výške 40 eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc od 14.3.2023 opakovane do budúcnosti.

V. Dĺžné výživné voči mal. L. za obdobie od 14.3.2023 do 30.9.2023 vo výške 263,22 eur z a v ä z u j e matku uhradiť otcovi do 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. Styk matky s mal. L. n e u p r a v u j e.

VII. Návrh na určenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 14.03.2023 otec žiadal zveriť maloletú do jeho osobnej starostlivosti s právom zastupovať a spravovať jej majetok. Matku navrhol zaviazat' výživným v súlade s jej majetkovými možnosťami a potrebami maloletej a jej styk s maloletou upraviť v dohodnutom rozsahu, ktorý vzíde z dokazovania vo veci. Zároveň žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zverí maloletú L. do jeho osobnej starostlivosti a určí styk matky s dcérou každú stredu od 15:00 hod. do 17:00 hod. v prítomnosti tretej osoby určenej súdom.

2. V návrhu uviedol, že rodičovské práva a povinnosti k maloletej L. neboli doposiaľ súdom upravené. Od narodenia jej zabezpečuje osobnú starostlivosť matka. Jeho spolužitie s matkou maloletej bolo poznačené hádkami, výčitkami a jej fyzickými atakmi. Bola závislá na drogách a vyjadril podozrenie, že táto doposiaľ trvá. Zároveň je silná fajčiarka a fajčí aj v byte kde sú deti. On nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom deťom. Jej správanie a nazeranie na svet je

podľa jeho názoru neusporiadené, trpí častými zmenami nálad, je psychicky nestabilná. Z uvedených dôvodov boli matke odobraté dve deti z osobnej starostlivosti. Dlhodobo sa snažil dohodnúť s ňou, aby odovzdala maloletú do jeho osobnej starostlivosti. Kategoricky to odmietala. Maloletú zneužíva na to, aby od neho získala peniaze. Častokrát podmieňuje ich vzájomné stretnutie tým, aby jej dal peniaze, kúpil jedlo, alkohol alebo cigarety. Maloletá navštevuje materskú školu, z ktorej mu boli v poslednej dobe poskytované informácie o tom, že chodí do škôlky hygienicky zanedbaná, hladná a nedostatočne oblečená. Jej oblečenie je častokrát zadymené, nevypraté. Dňa 3.5.2023 mu zavolała matka maloletej, aby si pre ňu prišiel, nakoľko ona je aj so svojím otcom na polícii. Obaja boli políciou zaistení a umiestnení v cele policajného zaistenia. Dôvodom bol ich konflikt v domácom prostredí, pri ktorom sa mali vzájomne napádať, vyhrážať a útočiť na seba nožmi. Konflikt sa odohral pred očami maloletej L.. Uviedol, že aktuálne sa maloletá nachádza u jeho matky. Vyrovnáva sa s prežitou udalosťou, k matke sa vrátiť nechce, trasie sa aj pri zmienke o návrate, bojí sa. Nechce chodiť ani do škôlky, pretože sa bojí, že zo škôlky ju vyzdvihne matka. Vyjadril obavu zo vzniknutej situácie, ktorá je ohrozením života a zdravia maloletej. Má zabezpečené vhodné podmienky na to, aby sa postaral o maloletú. Jeho matka je ochotná mu so starostlivosťou pomáhať. Podaním zo dňa 26.7.2023 špecifikoval svoje mesačné výdavky, ktoré pozostávajú z úhrady školného vrátane stravy v celkovej výške 90 eur, cestovného cca 100 eur, stravy a ošatenia cca 150 eur mesačne, voľnočasových aktivít cca 100 eur, liekov, vitamínov cca 30 až 50 eur mesačne, telefónu 60 eur, nájomného cca 600 eur.

3. Spolu s návrhom navrhovateľ doručil v kópii rodný list maloletej, čestné vyhlásenie jeho matky zo dňa 20.2.2023, správu Materskej školy Q. XX, V. zo dňa 10.2.2023, úradný záznam spisovaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dňa 14.11.2022.

4. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

5. Dňa 20.3.2023 doručil kolízny opatrovník súdu správu zo sociálneho šetrenia. V zmysle správy je spisová dokumentácia maloletých detí matky vedená na úrade od roku 2018 z dôvodu anonymného podnetu na zanedbávanie starostlivosti matky o maloletú L.. V roku 2019 bolo úradom prijaté opakované písomné oznámenie zo strany UNLP, ktoré sa týkalo novorodeného maloletého dieťaťa M. C., W. XX.X.XXXX s podozrením na závislosť matky v súvislosti s jej výsledkami laboratórnych vyšetrení - t.j. pozitivita na amfetamíny a metamfetamíny. V rodine detí úrad vykonával v súvislosti s uvedenými podnetmi v zmysle platnej legislatívy opatrenia sociálnoprávnej ochrany a kurately. V priebehu roka 2021 boli v rodine vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately cestou terénnej sociálnej práce. Dňa 25.1.2022 bolo úradu doručené hlásenie zo strany UNLP v ktorom je uvedené, že pri pôrode tretieho dieťaťa matky dňa 20.01.2022 preukázalo toxikologické vyšetrenie matky podozrenie na prítomnosť psychotropných látok. Úrad opätovne preveril dňa 01.02.2022 situáciu v rodine maloletých detí s výsledným konštatovaním, že matka t. č. nedokáže samostatne a konzistentne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti najmä s ohľadom na potrebu ich ochrany, bezpečia a stabilného rodinného prostredia bez prítomnosti patologických javov, ktoré súvisia s preukázaným nadmerným užívaním návykových resp. psychotropných látok zo strany matky, čím môžu byť aktuálne maloleté deti vážne ohrozené na ich živote či zdraví. Z uvedených dôvodov boli maloleté deti matky M. a W. C. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky, ktorá býva v tesnej blízkosti bytu matky. Ekonomické a finančné zabezpečenie celej rodine poskytuje prastará matka, ktorá hradí matkine bývanie spolu so svojim synom. Medzi matkou a jej partnerom Y. W., ktorý je otcom mal. detí W. a M. dochádzalo aj v minulosti k rôznym konfliktným situáciám, nezhodám a sporom. O maloletú L. striedavo zabezpečoval starostlivosť otec a matka, ktorej však pomáhala vo veľkej miere prastará matka maloletej spoločne so starým otcom, ktorý žije s matkou maloletej v jednej domácnosti. Matka maloletej nedisponuje finančnými prostriedkami, je odkázaná na rodinných príslušníkov. Spočiatku súhlasila s tým, aby mal. L. ostala aj naďalej u otca. Neskôr telefonicky kontaktovala úrad s tým, že nevidí dôvod, pre ktorý by mala byť L. u otca, lebo v čase incidentu nebola prítomná v jej domácnosti. Všetky deti sa nachádzali v byte u prastarej matky. Otec sa na úrad dostavil spoločne s maloletou L.. Uviedol, že bol kontaktovaný zo strany starej matky z matkinej strany ako aj starého otca z dôvodu, že sa v ich domácnosti odohral popisovaný incident. Maloletá L. sa spočiatku nachádzala v starostlivosti starej matky z matkinej strany a následne ju prevzal do svojej starostlivosti. Matka maloletej ho kontaktovala s tým, aby jej poskytol financie. Napokon uviedla, že je dobre, keď ostane L. u neho, lebo nemá financie na zakúpenie potravín pre dieťa. Maloletá je v domácnosti otca zvyknutá, nakoľko medzi rodičmi prebiehala striedavá starostlivosť, je na otca naviazaná, v domácnosti sa cíti bezpečne. Úrad vykonal pohovor s maloletou L., ktorá uvádzala ako sa mamka s Y. (partner matky) často háda a aj sa bijú, ona im na to povie, aby prestali, ale oni ju aj tak nepočúvajú. Stáva sa, že mamka doma spí, a keď ju maloletá budí, mamka jej povie, choď preč a dedo

je vtedy opitý, ona ide ku babke do vedľajšieho bytu. Na otázku ako trávi čas s ockom, povedala, že s taťkom boli na hojdačke v J. na loďke, aj s babkou chodia po výletoch. Je jej smutno za sestričkou L., ako nazývajú mal. W., aj za babkou, dedom, ale aj za mamou. Úrad kontaktoval starú matku z matkinej strany, ktorá uviedla, že bola privolaná do ich domácnosti v čase incidentu a o mal. L. sa postarala. Uviedla, že matka sa o deti nedokáže postarať, stráca kontakt s realitou, je nebezpečná pre okolie ako aj pre seba. Nie je vhodné, aby pokiaľ sa nepôjde liečiť zabezpečovala starostlivosť o dieťa. Je závislá z užívania návykových látok a bez cudzej pomoci si sama nedokáže pomôcť. Potvrdila, že otec matky užíva alkoholické nápoje a následne je v domácnosti ťažká a dusivá atmosféra, kedy dochádza ku konfliktným situáciám. Úrad vykonal aj sociálne zisťovanie v domácnosti otca, kde sa nachádzal otec, maloletá L. ako aj stará matka. Z pozorovania vyplynulo, že mal L. sa v domácnosti cíti prirodzene, rešpektuje pokyny dospelých osôb.

6. Uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 17P/34/2023-31 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. L. V., W.. X.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca Y. V., W.. X.X.XXXX. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného pred Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 17P/34/2023. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 23.3.2023 a právoplatnosť dňa 18.4.2023.

7. Dňa 28.3.2023 otec doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa upravi dochádzka dieťaťa do predškolského zariadenia. Zároveň žiadal rozhodnúť, že do rozhodnutia vo veci samej bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok výlučne on. Navrhol, aby súd zakázal matke vyzdvihovať dcéru z predškolského zariadenia a materskej škole uložil zákaz odovzdať maloletú matke.

8. Uznesením sp. zn. 17P/34/2023-54 zo dňa 5.4.2023 súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.4.2023.

9. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, listinnými dôkazmi a zistil skutočný stav:

10. Otec na pojednávaní dňa 18.9.2023 na návrhu zotrval. Maloletú žiadal zveriť do svojej osobnej starostlivosti. Navrhol obmedziť rodičovské práva matky v časti spravovania majetku maloletej, školských záležitostí a zdravotnej starostlivosti. Styk maloletej s matkou nenavrhol upraviť, nakoľko na tejto skutočnosti sa s matkou dokážu dohodnúť. Výživné matky žiadal určiť počnúc od návrhu v mesačnej výške 50 eur. Z jeho výpovede vyplynulo, že rodičovské práva voči maloletej L. doposiaľ súdnom neboli upravené. Maloletej od jej veku 1,5 roka realizovali s matkou striedavú osobnú starostlivosť. Návrh podal z dôvodu, že prostredie matky nie je vhodným výchovným prostredím pre maloletú. Matka býva v spoločnej domácnosti so svojim partnerom, s ktorým sa pravidelne hádajú a majú konfliktný vzťah. Taktiež s nimi býva otec matky maloletej, ktorý požíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. Medzi matkou a jej otcom dochádza taktiež ku konfliktným situáciám. K tejto došlo i počas víkendu od 3.3. do 5.3.2023, kedy boli obaja zaistení políciou. Jej dve maloleté deti boli zverenú do osobnej starostlivosti prastarej matky. Ďalšie maloleté dieťa matky sa nachádza v ústavnom zariadení. Matka je nezamestnaná. Príjmom rodiny sú len dávky v hmotnej núdzi. Stávalo sa pokiaľ bola maloletá chorá, že mu matka zavolala aby po ňu prišiel a išiel s ňou k lekárovi. Neustále od neho požadovala financie. Po tom čo jej vyplatil výživné ju našiel v herni. Chce, aby jeho dcéra vyrastala v harmonickom prostredí. Matka požíva návykové látky. Uvedené skutočnosti vyplývajú i z lekárskeho správ z pôrodov detí. Podľa jeho názoru návykové látky požíva i v súčasnej dobe. Maloletá L. sa nachádza v jeho starostlivosti na základe nariadeného neodkladného opatrenia od konca marca 2023. Bývajú v prenajatom v trojizbovom byte. V čase jeho neprítomnosti zabezpečuje starostlivosť o maloletú a v tomto je mu nápomocná jeho matka. Maloletá chodí do škôlky. V súčasnej dobe navštevuje prípravný ročník, preto aktuálne maloletej neuhrádza školné. Jej zdravotný stav je dobrý. Za stravu v škôlke maloletej uhrádza 50 eur mesačne. Prihlásil ju na gymnastický krúžok, za čo uhrádza mesačne 35 až 40 eur, za vitamíny uhrádza do 30 eur. Ošatenie a obuv jej zakupuje podľa potreby. S dcérou trávi čas plnohodnotne. Jeho výdavok spojený s realizáciou voľnočasových aktivít s maloletou predstavuje do 100 eur mesačne. Ostatné výdavky maloletej sú bežné. Je zamestnaný s mesačným príjmom od 2 800 do 3 000 eur mesačne. Tento príjem je závislý od počtu najazdených kilometrov. Je zamestnaný v rodinnej firme. Realizujú medzištátnu dopravu. Zo svojho príjmu uhrádza za bývanie nájomné vo výške 550 eur. Za telefón si uhrádza 49 eur, maloletej 15 eur. Za stravu pre rodinu uhrádza minimálne 400 eur, zakúpenie drogerie a kozmetiky do domácnosti cca 15 eur mesačne. Z príjmu si uhrádza zdravotné poisťenie v sume cca

66 eur. Aktuálny stav jeho úspor dosahuje 4 000 až 5 000 eur. Má dlh voči zdravotnej poisťovni vo výške cca 850 eur. Nevlastní nehnuteľnosti ani hnutelné veci väčšej osobnej hodnoty. Matka finančne na úhradu odôvodnených potrieb maloletej neprispieva. Maloletej sporadicky zakupuje veci, napríklad raz za tri mesiace jej kúpila šaty. Na stretávaní s maloletou sa s matkou dohodnú telefonicky. Vtedy jej prinesie dcéru. Styk sa realizuje v jeho prítomnosti, pokiaľ on nemôže, v prítomnosti jeho matky po dobu dvoch respektíve troch hodín. Obmedziť rodičovské práva matky navrhol i s poukazom na to, že matka maloletú využívala na jeho vydieranie, kedy určité skutočnosti podmieňovala úhradou finančnej čiastky. Napríklad mu písala správy o tom, že pokiaľ ju chce vidieť má priniesť peniaze. Úhradu financií od neho požadovala i v dobe keď mal maloletú vo svojej starostlivosti. Na preukázanie uvedenej skutočnosti súdu predložil na nahliadnutie SMS správu zo dňa 13.12.2020 v znení: „Uvedomuješ si, že malá nie je doma a peniaze ti dávam veľakrát na tvoje účely N., to jak keby do bedne som hádzal, ale už kašlem na to“. Na správu matka odpovedala: „Viem áno, vážim si to“. Pokiaľ výživné uhradil prvého dňa v mesiaci, stalo sa že v priebehu mesiaca požadovala ďalšie finančné prostriedky. V čase keď sa maloletá nachádzala v starostlivosti matky do škôlky a zo škôlky ju odprevádzal on, nakoľko matka celý deň spala. Aktuálne bol zo strany učiteliek a riaditeľky škôlky upozornený na nedostatočnú starostlivosť matky o maloletú čo sa týka oblečenia a nedostatočnej hygieny. Po to, čo bola maloletá dočasne zverená do jeho starostlivosti zlepšil sa jej chrup nakoľko jej zabezpečuje dostatočnú osobnú hygienu. Odkedy je maloletá v jeho starostlivosti, neprejavila túžbu vrátiť sa bývať k matke, chcela ju len vidieť.

11. Matka na pojednávaní dňa 18.9.2023 so zverením maloletej L. do osobnej starostlivosti otca nesúhlasila, žiadala ju zveriť do svojej starostlivosti. Potvrdila, že nastala konfliktná situácia počas víkendu od 3.3. do 5.3.2023 medzi ňou a jej otcom, v dôsledku čoho boli zaistení. Trestné konanie bolo ukončené. Bol jej uložený podmienený trest odňatia slobody. Taktiež je pravdou, že jej otec požíval vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. Ich požívanie od uvedeného incidentu obmedzil. Aktuálne sa ich vzťah zlepšil. Býva spolu s otcom v dvojizbovom mestskom byte ním prenajatom. V nájomnej zmluve je uvedená ako nájomca. Spolu s nimi tam býva jej partner a taktiež sa v domácnosti zdržiavajú jej maloleté deti M. a W. C., ktoré boli zverené rozhodnutím súdu do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky. Stará matka býva hneď vedľa ich bytu. Maloletí boli zverení do náhradnej starostlivosti z dôvodu, že pri pôrode maloletej W. bola v jej krvi zistená prítomnosť návykových látok. Je pravdou, že v minulosti užívala návykové látky, a to metamfetamíny. Ich užívanie obmedzila po narodení maloletej W.. Aktuálne tieto neužíva, zo závislosti sa nikdy neliečila. Sekla s tým zo dňa na deň. Dňa 18.7.2023 sa jej narodilo ďalšie dieťa. Nie je pravdou, že sa dieťaťa chcela zriecť. Nemohla ho prevziať ihneď do svojej starostlivosti nakoľko bolo v inkubátore. Pokiaľ chcela dieťa prevziať do svojej starostlivosti následne, zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v V. jej to nebolo umožnené. Voči rozhodnutiu súdu o umiestnení dieťaťa do ústavnej starostlivosti nepodala odvolanie nakoľko nevedela či odvolanie môže podať ona alebo právny zástupca. Taktiež nie je pravdou, že dieťa nemá určené meno, nakoľko maloletemu určila meno Y.. Pri pôrode tohto dieťaťa toxikologické vyšetrenia nezistili prítomnosť návykových látok v jej krvi. Otcovstvo voči nemu nebolo určené. Jeho otcom je jej partner. Obaja majú záujem o zabezpečovanie starostlivosti o toto dieťa. Je nezamestnaná. Nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nepoberá žiadny príjem. Chcela sa zamestnať. Následne zvažovala, že bude poberať rodičovský príspevok na maloleté dieťa narodené v júli 2023. Pokiaľ nebude poberať rodičovský príspevok má v úmysle do budúca sa zamestnať. Jej partner je taktiež nezamestnaný. Dosahuje príležitostný príjem z brigád cca vo výške 200 eur mesačne. Uznáva, že ich príjem nie je dostatočný na zabezpečovanie potrieb rodiny. Otcovi na výdavky spojené s bývaním neprispieva nakoľko sa takto dohodli. Jej otec je zamestnaný. Výšku jeho príjmu nepozná. Potreby rodiny financuje z rodičovského príspevku poberaného jej starou matkou, ktorej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti maloleť M. a maloletá W. a to s jej súhlasom. Stará mama je starobná dôchodkyňa. Poberá starobný dôchodok vo výške cca 800 eur. Je pravdou, že s otcom sa na otázke styku s maloletou vedia dohodnúť a tento nie je potrebné upravovať. Aktuálne nie je schopná výživné na maloletú uhrádzať. Žiadala povoliť uhrádzanie dlžného výživného v mesačných splátkach. Maloletá L. sa nachádza v starostlivosti otca od incidentu s jej otcom kedy bola umiestnená v cele policajného zaistenia. Maloleť ako prostriedok na získanie financií od jej otca nikdy nevyužila. V herni bola so svojím partnerom jeden, možno dvakrát. U otca má maloletá zabezpečenú riadnu starostlivosť. Ona dokáže zabezpečiť maloletej starostlivosť a potreby rovnako ako otec. I keď aktuálne nepoberá žiadny príjem, zamestná sa. Má ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity v odbore manikér - pedikér. Naposledy bola zamestnaná v období rokov 2015 až 2016 po dobu deviatich mesiacov. Je pravdou, že zamestnávateľovi vzala elektroniku nakoľko jej odmietol vyplatiť mzdu. V tejto súvislosti bola odsúdená za prečin krádeže za

čo jej bol uložený podmienený trest odňatia slobody s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní jeden a pol roka.

12. Kolízny opatrovník na pojednávaní odporučil zveriť maloletú do osobnej starostlivosti otca, styk rodičov neupravovať. Poukázal na to, že dieťa má zabezpečený pravidelný kontakt s matkou z iniciatívy otca, ktorý dieťa pravidelne privádza k matke. Vzhľadom na protispoločenskú činnosť matky odporučil vyhovieť návrhu v časti obmedzenia jej rodičovských práv. Ponechal na zváženie súdu určenie výživného zo strany matky v minimálnej zákonnej výške.

13. Podľa správy Materskej školy Q. XX, V. zo dňa 10.2.2023 maloletá mala po nástupe do materskej školy výborné adaptačné schopnosti, prejavovala záujem o nové informácie, zapájala sa do výchovno-vzdelávacieho procesu. V súčasnosti však vykazuje vo svojej vekovej kategórii slabšie vzdelávacie výsledky v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Zmeny nastali aj v jej správaní. V čase kedy je dieťa u otca prichádza do školy pravidelne, upravené v odevoch primeranej veľkosti. Otec komunikuje priebežne s učiteľkami. Dieťa do školy privádza a odvádza prevažne otec, niekedy jeho matka. V čase starostlivosti matky chodí do materskej školy nepravidelne, upravené niekedy v odevoch veľkostne neprimeraných dieťaťu. Matka komunikuje s materskou školou len po výzve učiteľky alebo riaditeľky materskej školy. Dieťa privádza a odvádza prevažne starý otec, niekedy matka alebo prababka maloletej. Materská škola komunikuje len s otcom, rieši vzniknuté problémové situácie (náhle ochorenie dieťaťa, neuhradené platby a pod.). Úhrady spojené s poskytovaním celodennej výchovy v materskej škole uhrádza výlučne otec maloletej, ako aj poplatky za návštevu anglického krúžku, dobrovoľných poplatkov do fondu ZRMŠ.

14. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 16.6.2023 otec poberá na mal. L. prídavok vo výške 60 eur mesačne od 1.4.2023. Do 31.3.2023 poberala na maloletú prídavok matka, a to do 31.12.2022 vo výške 30 eur mesačne, od 1.1.2023 vo výške 60 eur mesačne. Matka nie je a ani v období uplynulých 12 mesiacov nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V tomto období nepoberala ani aktuálne nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani rodičovský príspevok.

15. Podľa predloženej pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 8.6.2023 medzi zamestnávateľom Y. - M. L.C..I., R. XXA, V.Š. IČO XXXXXXXX a otcom maloletej ako zamestnancom je otec od 8.6.2023 zamestnaný na dobu neurčitú ako šofér dodávky so mzdou 4,700 eur/hod. s ustanoveným týždenným pracovným časom 5 hodín.

16. Podľa potvrdenia zamestnávateľa otec v období od 01/22 do 12/22 dosiahol priemernú čistú mesačnú mzdu 80,99 eur.

17. Podľa aktualizovanej správy zo sociálneho šetrenia doručenej súdu 17.7.2023 matka naďalej býva v byte prenajatom jej otcom. V domácnosti bol v čase šetrenia prítomný mal. M., ktorý sledoval v TV rozprávky. Matka uviedla, že ona aj otec detí práve spali (bolo 11.30 hod. dopoludnia). Otec detí spal v spálni počas celej doby trvania návštevy v domácnosti. U matky bolo pozorované vyššie štádium gravidity. Vyjadrila sa, že nenavštevuje gynekologickú ambulanciu, nepozná presný termín pôrodu, o dieťa sa po jeho narodení neplánuje postarať. Do termínu pôrodu si zvolí alternatívu, t.j. pravdepodobne zrieknutie alebo utajený pôrod a pod. Opakovane zdôraznila, že ona by t. č. nevládla zabezpečovať starostlivosť o ďalšie dieťa. Otec býva naďalej v prenajatom trojizbovom byte, kde má maloletá L. k dispozícii samostatnú detskú izbu. Maloletá od útleho veku navštevovala domácnosť otca a trávila s ním čas, prostredie domácnosti je jej známe a blízke. Otec uviedol, že on alebo jeho matka sprevádzajú maloletú do domácnosti matky a umožňujú jej tráviť čas s dieťaťom. V rámci sociálneho zisťovania bol vedený rozhovor s maloletou bez prítomnosti otca. Maloletá sa vyjadrila, že chodí do škôlky. Teraz sú prázdniny a ona sa teší, že môže byť doma s babkou aj ockom. Smerom k osobe otca sa dieťa vyjadrovalo pozitívne s tým, že je spokojná u ocka a s tým, že niekedy chodievajú na návštevu k starej babke (dieťa malo na mysli prastarú matku zo strany matky), ktorú má ona veľmi rada a to preto, lebo ona je stará a môže jej pomáhať. Keď je u starej babky, rada sa hrá so L. (dieťa malo na mysli mal. W., ktorú rodina oslovuje menom L.) aj s M.. S mamkou sa niekedy spolu rozprávajú. Vo voľnom čase rada chodievá s ockom a babkou na ihrisko, do J., rada sa hrá s mobilom a niekedy pozerá rozprávky. Na otázku čo by si najviac priała, dieťa po krátkom zamyslení odpovedalo, že jej najväčším želaním by bolo „mať živého koňa“.

18. Z evidenčných prostriedkov súdu bolo zistené, že Okresným súdom Košice II bol vydaný trestný rozkaz sp. zn. OT/76/2023 zo dňa 6.3.2023, ktorým bola matka uznaná vinnou z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/,b/ Trestného zákona a bol jej uložený trest odňatia slobody v rozsahu 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

19. Tunajším súdom je pod č. 80P/30/2023 vedené konanie o uloženie výchovného opatrenia maloletému dieťaťu meno neurčené C., W.. XX.X.XXXX. V konaní súd uznesením sp. zn. 80P/30/2023-13 zo dňa 4.8.2023 neodkladným opatrením nariadil Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura, Rastislavova 43 po ukončení hospitalizácie odovzdať maloleté dieťa mužského pohlavia, meno neurčené, priezvisko C., W.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny, ul. S. V. XXX, Y. s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na uloženie výchovného opatrenia. Uznesenie nadobudlo dňa 4.8.2023 vykonateľnosť a dňa 25.8.2023 právoplatnosť. V zmysle rozhodnutia podľa oznámenia Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura Košice, Rastislavova 43 zo dňa XX.X.XXXX po pôrode pacientka - matka N. C., W.. XX.X.XXXX oznámila, že sa chce zrieknuť svojho novonarodeného dieťaťa pohlavie mužské - Y., W.. XX.X.XXXX o XX.XX hod. Matka bola dňa XX.X.XXXX prepustená do domácej starostlivosti na reverz, prenatálnu poradňu nenavštevovala.

20. Podľa rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/13/2022-223 zo dňa 21.10.2022 súd zveril mal. M. C.Z., W.. XX.X.XXXX a mal. W. C., W.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky Y. C., C. H., W.. XX.X.XXXX, trvale bytom T. Ž. L. XXXX/X, V.K. - F., ktorá je oprávnená a povinná sa o mal. deti osobne starať, zastupovať ich a spravovať ich majetok iba v bežných veciach. Matku zaviazal prispievať na výživu mal. M. a W. sumou vo výške 30 % zo životného minima na každé zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa samostatne podľa osobitného zákona mesačne, ktoré je povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku opakovane do budúcnosti. Otca zaviazal prispievať na výživu mal. M. a W. sumou vo výške 70 eur mesačne na každé dieťa. Rozsudok nadobudol dňa 10.11.2022 právoplatnosť.

21. Na základe takto zisteného skutočného stavu súd právne posúdil vec nasledovne:

22. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

23. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

24. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

25. Podľa ust. § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

26. V zmysle uvedeného s odkazom na ust. § 24 ods. 1 až 5 zákona o rodine súd pri úprave rodičovských práv a povinností najmä určí či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak

majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

27. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa ust. § 65 ods. 1 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

29. Podľa § 75 ods. 1 zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa ust. § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa čl. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ZOR) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

32. Podľa ust. § 28 ods. 1,2,3 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva

a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

33. Podľa ust. § 38 ods. 2 písm. a) b) a c), a ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. V rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

34. V zmysle ust. § 39 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodol o obmedzení rodičovských práv a povinností iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič.

35. Podľa ust. § 39 ods. 4 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

36. Súd má z vykonaného dokazovania za nepochybné preukázané, že rodičia maloletej nie sú manželmi a nežijú spolu. Osobnú starostlivosť o maloletú od 10.3.2023 zabezpečuje otec. Dieťa bolo do jeho starostlivosti odovzdané starou matkou z matkinej strany z dôvodu, že matka bola v dôsledku incidentu so svojím otcom políciou zaistená. Do uvedenej doby rodičia maloletej zabezpečovali striedavú osobnú starostlivosť. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá v starostlivosti otca prosperuje a napreduje vo svojom vývoji. Jej vzťah s otcom je dobrý. Otec má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie riadnej starostlivosti o dieťa. Je zamestnaný, poberá pravidelný príjem. Býva sám, v starostlivosti o maloletú mu vypomáha matka. Podľa správy zo sociálneho šetrenia spisová dokumentácia maloletých detí matky je úradom vedená od roku 2018 v dôsledku podnetov na zanedbávanie starostlivosti, ako aj písomných oznámení zdravotníckeho zariadenia o prítomnosti psychotropných látok pri pôrode detí matky. Matka bola úradom zapojená do priorít úradu cestou neziskovej organizácie. Boli realizované opatrenia na zabezpečenie vykonávania odborných metód na úpravu rodinných a sociálnych pomerov detí. Podľa záverečných správ organizácie je naďalej potrebné poskytovať sociálne, odborné a psychologické poradenstvo v rámci zlepšenia rodičovských zručností a kompetencií, najmä s ohľadom na potrebu motivovania matky smerom k vyhľadaniu odbornej pomoci. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka nedokáže maloletej zabezpečiť náležitú starostlivosť. Je nezamestnaná, nepoberá žiadny príjem a je tak plne odkázaná na pomoc rodiny. Býva v byte spolu s otcom s ktorým má konfliktný vzťah a ktorý požíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. V dôsledku konfliktu s otcom bola matka dieťaťa uznaná vinnou z prečinu nebezpečného vyhrážania a bol jej uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom. U svojho otca býva spolu s partnerom, ktorý je taktiež nezamestnaný a privyrába si brigádnickou činnosťou. Ich vzťah je rovnako konfliktný kedy dochádza k hádkam a fyzickým napádaniam čo vyplýva i z vyjadrenia mal. L.. Jej dve maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky z dôvodu užívania návykových látok matkou. Aktuálne ich užívanie popiera. Zo závislosti sa neliečila. Jej matka počas sociálneho šetrenia potvrdila závislosť dcéry na užívaní návykových látok s tým, že bez cudzej pomoci si sama nedokáže pomôcť, o deti sa nedokáže postarať, stráca kontakt s realitou, je nebezpečná pre okolie i seba a nie jej vhodné pokiaľ sa nepôjde liečiť, aby zabezpečovala starostlivosť o dieťa. Taktiež potvrdila požívanie alkoholických nápojov starým otcom v dôsledku čoho v domácnosti dochádza ku konfliktným situáciám. Dňa XX.X.XXXX. sa matke narodilo maloleté dieťa, meno neurčené, priezvisko C.Z.. Matka dieťaťu neurčila meno, z nemocnice bola prepustená na vlastnú žiadosť kedy oznámila, že sa dieťaťa chce zrieknuť. Počas gravidity prenatálnu poradňu nenavštevovala, v rámci sociálneho šetrenia potvrdila, že nedokáže zabezpečovať starostlivosť o ďalšie maloleté dieťa. Jej výpoveď na pojednávaní pôsobila nevierohodne. Na jednej strane uvádzala, že obaja s partnerom majú záujem o zabezpečovanie starostlivosti o dieťa, na druhej strane dieťa doposiaľ nemá určené meno ani otca. Voči rozhodnutiu súdu o umiestnení dieťaťa do ústavnej starostlivosti nepodala odvolanie. S poukazom na uvedené skutočnosti mal súd preukázané, že otec je preferenčne vhodnejším rodičom pre zabezpečovanie starostlivosti a výchovu maloletej. Matka nedokáže dieťaťu zabezpečiť bezpečné a stabilné výchovné prostredie, nakoľko v jej domácnosti dochádza k hádkam a násiliu. Vzťahy v domácnosti sú značne narušené a nie sú vhodné pre riadny psychický a fyzický vývin dieťaťa. Súd poukazuje na to, že pri všetkých rozhodnutiach vo veci maloletých detí je esenciálnym a primárnym kritériom ich najlepší záujem. S poukazom na uvedené skutočnosti zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca.

37. Právo zastupovať maloletú v bežných veciach súd priznal obom rodičom, nakoľko v zmysle zákona o rodine každý z rodičov je oprávnený samostatne zastupovať dieťa v bežných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností vo vzťahu ku ktorým nedošlo k ich pozastaveniu, obmedzeniu alebo pozbaveniu.

38. Zastupovanie maloletých detí a spravovanie ich majetku patrí medzi základné rodičovské práva a zároveň povinnosti, k obmedzeniu ktorých je možné pristúpiť len v tom prípade ak sú splnené zákonom stanovené podmienky definované citovaním ustanovením paragrafu 38 ods. 2 písm. b) a c) ZOR. V danom prípade súd posúdil správanie matky ako konanie, ktoré spĺňa zákonné predpoklady pre obmedzenie jej rodičovských práv a povinností. Hlavnou príčinou je predovšetkým skutočnosť, že rodičovské práva a povinnosti realizuje otec, ktorý zabezpečuje starostlivosť a potreby maloletej. Matka sa na zabezpečovaní potrieb maloletej nepodieľa. Na jej výživu ničím neprispieva. S materskou školou v zmysle predloženej správy spolupracuje len otec. Súdom nariadené neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletej do starostlivosti otca matka nerešpektovala. Snažila sa dieťa zo školského zariadenia vyzdvihnúť bez súhlasu otca v dôsledku čoho dochádzalo k nezhodám. Podľa vyjadrenia otca v konaní, ktoré matka nerozporovala s maloletou navštevoval na základe žiadosti matky lekára on. Zároveň matka svojím spôsobom života, predovšetkým dlhodobým užívaním návykových látok, agresívnym správaním, protiprávnou majetkovou činnosťou, nezabezpečením príjmu vzbudzuje dôvodnú obavu, že nie je spôsobilá maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok tak, aby to bolo v jeho prospech. V konaní bolo preukázané, že je dlhodobo nezamestnaná. Nepoberá žiadny príjem. Spolieha sa na finančnú pomoc zo strany rodiny, kedy i aktuálne financuje svoje potreby z rodičovského príspevku poberaného jej starou matkou, ktorej boli deti matky zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Poskytovanie finančných prostriedkov nad rámec uhrádzaného výživného požadovala i od otca dieťaťa. V konaní potvrdila návštevu herní. Súd poukazuje na nespôľahlivosť a nezodpovednosť matky i s poukazom na jej rozporné tvrdenia v konaní či skutočnosť, že počas poslednej gravidity nenavštevovala prenatálnu poradňu. Uvedené skutočnosti zakladajú reálny predpoklad neschopnosti matky zastupovať maloletú tak, aby to bolo v jej najlepšom záujme. Z uvedených dôvodov považuje súd za najlepší spôsob usporiadania zastupovania dieťaťa obmedziť matke toto právo v rozsahu zastupovania pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, pri úkonoch súvisiacich s návštevou školského zariadenia a spravovaní majetku dieťaťa.

39. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti matky voči maloletej súd tento určil predovšetkým vychádzajúc z jej odôvodnených potrieb za použitia všeobecných zásad pre jeho určenie. Vyživovacia povinnosť rodičov voči dieťaťu je zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým dieťa nie je schopné samostatne sa živiť. Výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. Žiadny právny predpis neurčuje rodičovi povinnosť pracovať, avšak zákon o rodine ukladá rodičovi povinnosť vyživovať svoje dieťa. Rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Uvedená povinnosť rodičom vyplýva z ust. 62 Zákona o rodine. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb, pričom medzi základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, prípadne školské potreby. Pri stanovení výšky výživného súd vychádzal predovšetkým z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, pričom platí premisa, že deti rovnakého veku majú v zásade rovnaké potreby (s výnimkou osobitných situácií, spočívajúcich napr. v zdravotnom stave a pod., ktoré skutočnosti v danom prípade zistené neboli), preto ich nie je potrebné osobitne preukazovať. Maloletá L. navštevuje materskú školu, kde jej otec mesačne uhrádza stravné v sume 50 eur. Navštevuje gymnastický krúžok za ktorý uhrádza cca 40 eur, za telefón 15 eur. Zakupuje jej vitamíny v sume 30 eur mesačne. Na realizáciu voľnočasových aktivít uhrádza 100 eur mesačne. Otec s maloletou býva v byte, za ktorý uhrádza nájomné vo výške 550 eur mesačne. Je zamestnaný s čistým mesačným príjmom cca 3 000 eur. Z príjmu si uhrádza za mobil 49 eur, za stravu v domácnosti minimálne 400 eur, zdravotné poistenie 66 eur, za drogériu, kozmetiku cca 150 eur mesačne. Matka je nezamestnaná, nepoberá žiadny príjem. Naposledy bola zamestnaná v roku 2016 po dobu 9-tich mesiacov. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším 3 maloletým deťom. Na úhradu výdavkov spojených s bývaním ničím neprispieva. Svoje potreby financuje z rodičovského príspevku poberaného jej starou matkou.

40. S prihliadnutím na vek maloletej, jej odôvodnené potreby, majetkovú situáciu matky, ktorá nepoberá žiadny príjem a je odkázaná na finančnú výpomoc zo strany príbuzných, počet vyživovacích povinností ju súd zaviazal prispievať na výživu maloletej od podania návrhu sumou 40 eur mesačne.

41. Určením výživného od podania návrhu od 14.3.2023 do 30.9.2023 vznikla matke povinnosť zaplatiť za uvedené obdobie dlžné výživné k rukám otca v celkovej výške 263,22 eur (aliquótna časť v 04/23 vo výške 23,22 eur za 18 dní á 1,29 eur plus 6 mesiacov 04/23-09/23 x 40 eur). Vzhľadom na sociálnu situáciu matky súd predĺžil lehotu na plnenie a zaviazal ju uhradiť otcovi dlžné výživné do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Otec dosahuje pravidelný príjem v značnej výške s poukazom na čo predĺženie lehoty na plnenie nebude mať na neho ťaživý dopad a možno tak od neho spravodlivo žiadať strpenie úhrady dlžného výživného v dlhšej ako zákonnej lehote. Matka má možnosť zamestnať sa a dosahovať príjem, z ktorého dlžné výživné uhradí tak ako prezentovala na pojednávaní.

42. Styk otca s maloletou súd neupravil, nakoľko tento rodičia nežiadali upraviť.

43. Podľa § 233 CSP na návrh strany, ktorej by inak hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej škody alebo inej ujmy, súd môže vo výroku rozsudku vysloviť, že rozsudok je vykonateľný doručením, taký výrok sa na účely odvolania považuje za uznesenie.

44. Právny zástupca otca žiadal na pojednávaní vysloviť predbežnú vykonateľnosť výroku rozsudku o obmedzení rodičovských práv matky s odôvodnením, že maloletá začne realizovať povinnú školskú dochádzku a zdravie u detí je vždy prioritou. Súd návrh zamietol, nakoľko nemal preukázané nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej, značnej škody alebo inej ujmy v zmysle vyššie citovaného ustanovenia. Maloletá sa nachádza vo výlučnej starostlivosti otca, ktorý zabezpečuje všetky jej potreby. Jej styk s matkou sa realizuje na základe dohody rodičov v prítomnosti otca, resp. jeho matky. Dieťa riadne navštevuje materskú školu a povinnú školskú dochádzku začne realizovať až v budúcom školskom roku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil .

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozsudky o výživnom sú predbežne vykonateľné.

Účastníkom, ktorí sa svojho práva podať odvolanie voči rozsudku účinne vzdali, toto právo nepatrí.